

TREVAREFABRIKKEN

I HENNINGSVÆR

DIPLOM AV ESPEN S. EIDE OG SILJE RUUD, VEIL. STEFFEN WELLINGER

I havgapet vest for Lofotveggen ligger Henningsvær og *Trevarefabrikken*. Fabrikken ble bygget på 1940- og 50-tallet og var i bruk inntil 2005, som trevarefabrikk, trandamperi, rekepilleri og diverse annet. I vår oppgave har vi sett på potensialet i å transformere bygget til å huse et arbeidsfellesskap for tilreisende.

BAKGRUNN

Sommeren 2014 oppdaget fire unge menn et forlatt fabrikkbygg på vestsiden av Henningsvær. De forelsket seg i stedet og ikke lenge etter turen i nord var de blitt eiere av det som av de lokale kalles *Trevarefabrikken*.

Gjennom venner kom vi i kontakt med to av dem, Andreas Hjelle og Mats Alfsen. Vi var på utkikk etter forlatte bygg og steder som kunne egne seg for vår diplomoppgave, og han var interessert i alt av ideer og engasjement rettet mot deres nyinnkjøpte fabrikk. Gutta hadde svært vage ideer om hva de ville gjøre med den fysiske utformingen av bygget. Det de derimot visste var at de ønsket å skape et sted som tok utgangspunkt i nye trender innen stedsuavhengighet i arbeidsmarkedet, og da spesielt med fokus på begreper som *Workation* og digitale nomader, og at de ville ha det gøy på veien dit.

Vi har gjort vår diplom som et frittstående arbeide, men har tatt utgangspunkt i flere av begrensningene gutta kommer til å møte. Økonomiske begrensninger har bidratt til å skape et prosjekt som kan gjennomføres trinnvis over flere år. Vi har vært frie til å gjøre som vi vil, men har gjennom hele prosessen vært i kontakt med fabrikkeneierne. Prosjektet er ikke et bestillingsverk, men vi håper det kan være til hjelp på veien.

Vedlagt er derfor en brukerhåndbok laget spesielt til Mats og Andreas, der vi forklarer hva vi mener er viktig for å oppnå et sted slik vi tror de ønsker.

PROGRAMKONSEPT

Konseptet for *Trevarefabrikken* er basert på at måten folk jobber er i ferd med å endres. Stadig flere har mulighet til å jobbe stedsuavhengig, og kan reise som de vil uten å måtte ta fri fra jobben. Samtidig ser vi en massiv økning i interesse, fra innland og utland, for Nord-Norge generelt og Lofoten spesielt. *Trevarefabrikken* skal være spisset inn mot dette, og bli et sted hvor man skal kombinere ferie og arbeid, på gründerpråket populært kalt *Workation*.

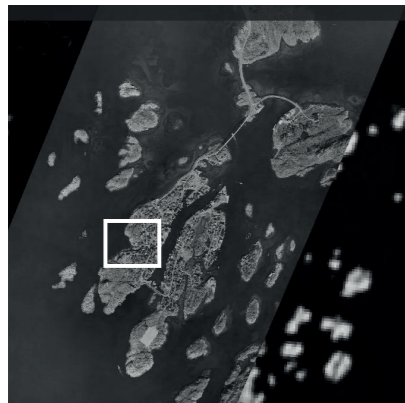
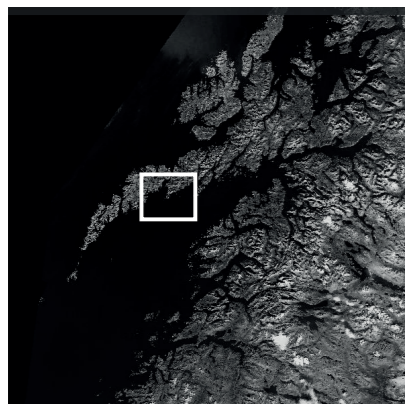
VISJON

Den nedlagte *trevarefabrikken* i Henningsvær har en lang historie som skapende sted. Herfra ble det eksportert skrelte reker, hermetikk, trapper og møbler, og ikke minst tran i en årrekke. Bygget ble påbegynt like før andre verdenskrig, men var ikke ferdig oppført før i 1947.

Trevarefabrikken skal på ny bli et kreativt og skapende sted. Vi ønsker, med utgangspunkt i programkonseptet, å utvikle stedet til å bli noe også de lokale kan ha glede av. Direkte, i form av å kunne benytte seg av lokaler og utstyr tilgjengelig i fabrikk, og indirekte ved å innføre en alternativ turistnæring som kan stimulere også andre aspekter ved samfunnet enn bare økonomien.

Vi tror vårt prosjekt kan tilføre Henningsvær en ny arena for intellektuelle og sosiale arrangementer, i tillegg til at det gjør et av de mest fantastiske utsiktene på øyene mer tilgjengelig for alle. *Trevarefabrikken* skal bli et møtested hvor folk kan søke fellesskap, intellektuell stimulan, og opplevelser utenom det vanlige. Som et resultat av dette vil det forlatte bygget få nytt liv.

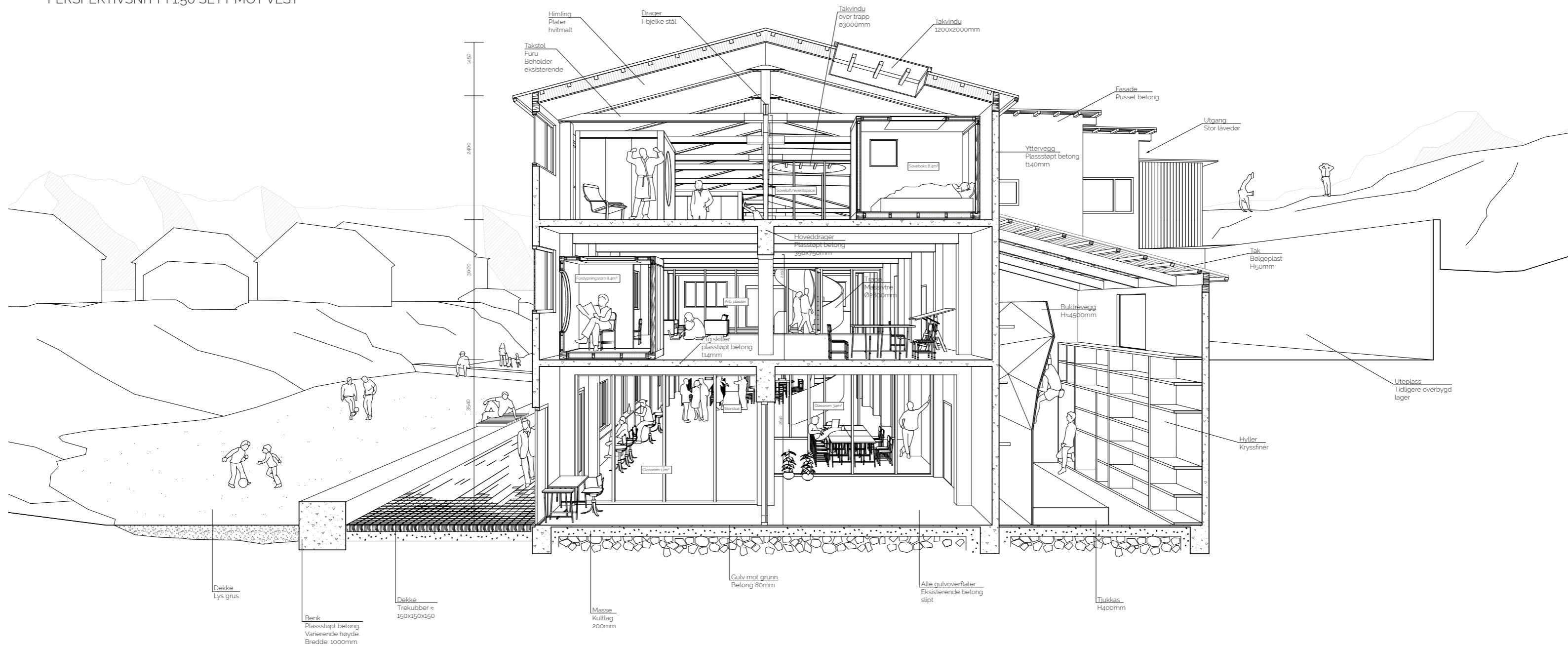

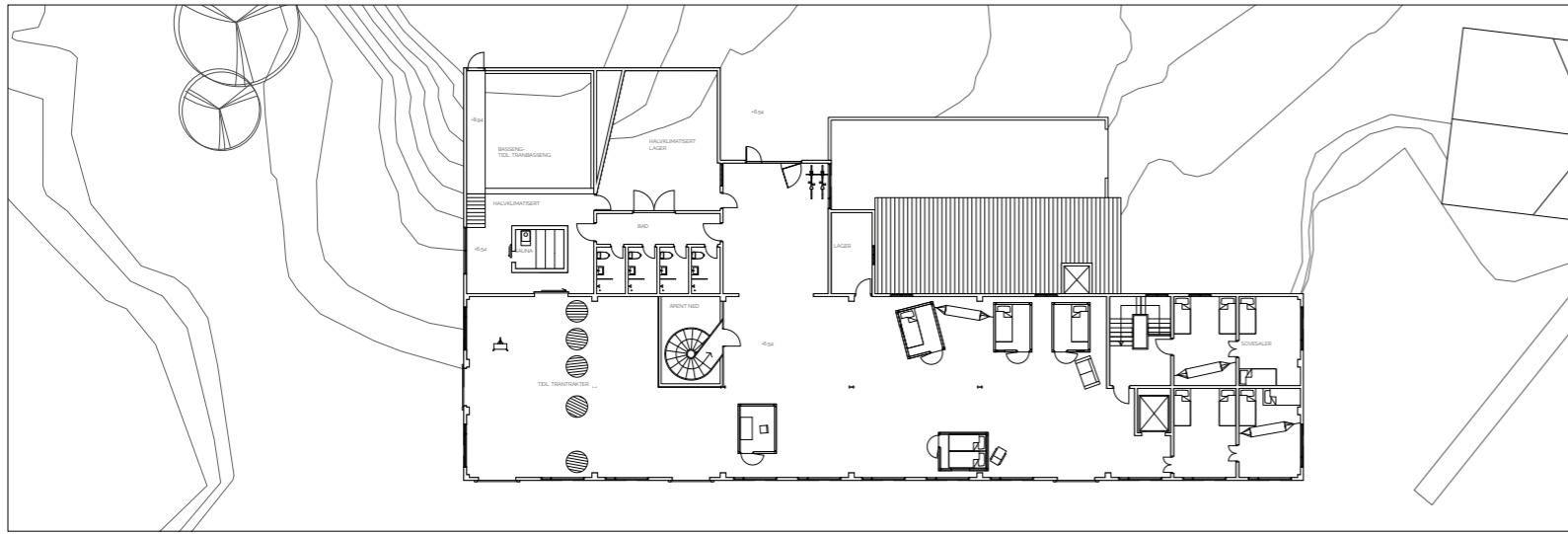

SITUASJONSPLAN 1: 1000 🕒

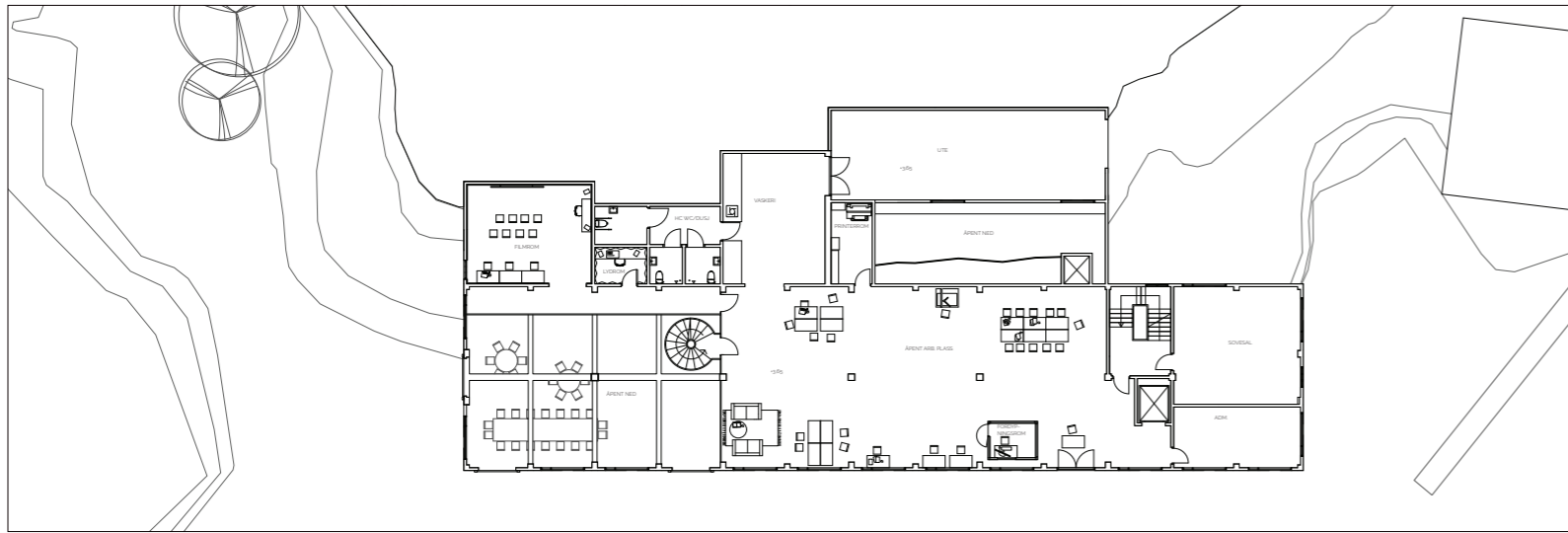

PERSPEKTIVSNITT I 1:50 SETT MOT VEST

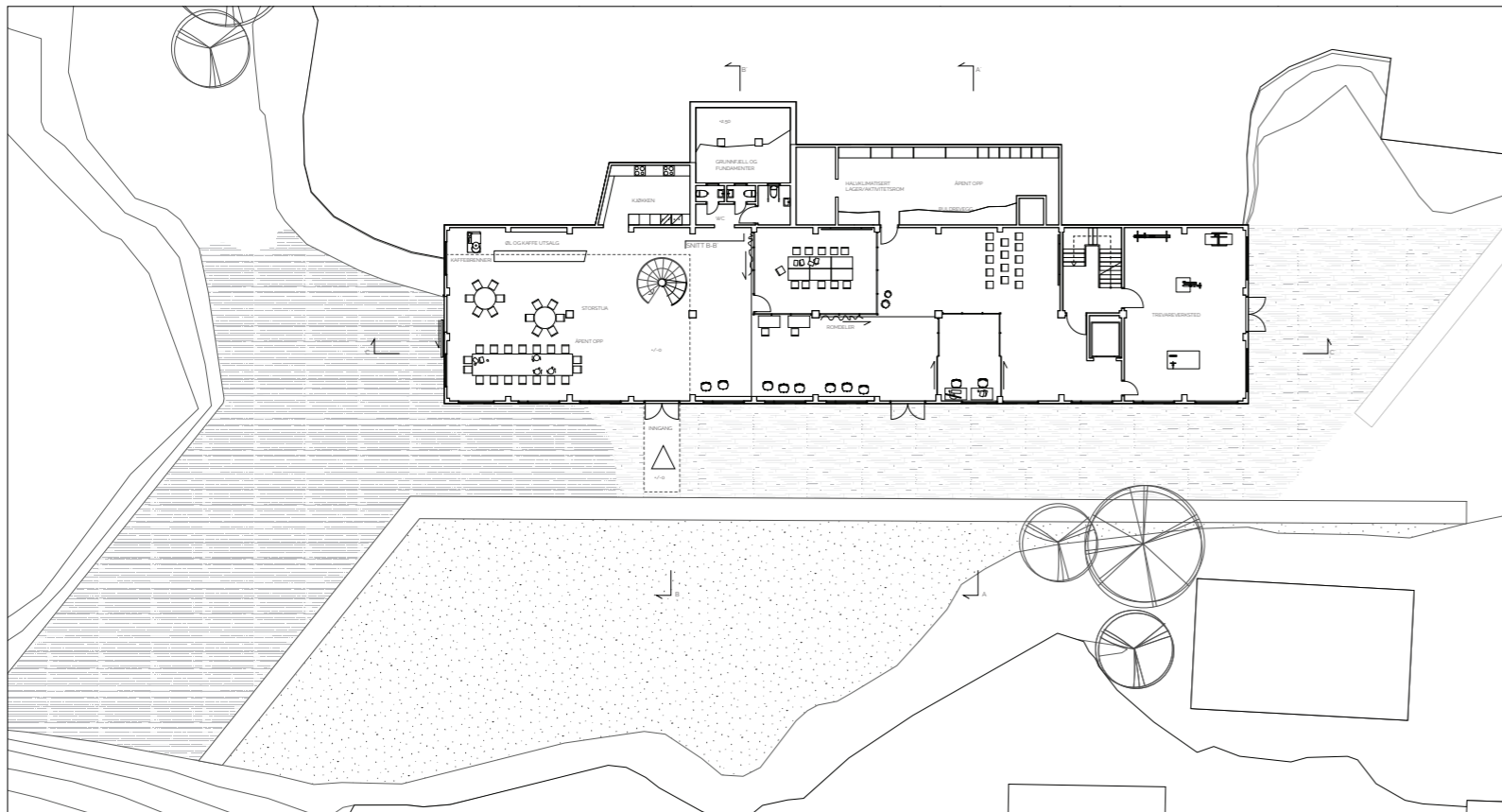

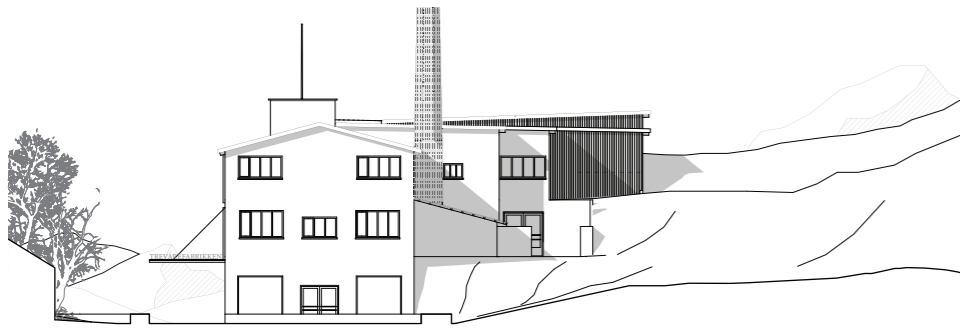
PLAN 3.ETG. 1:400

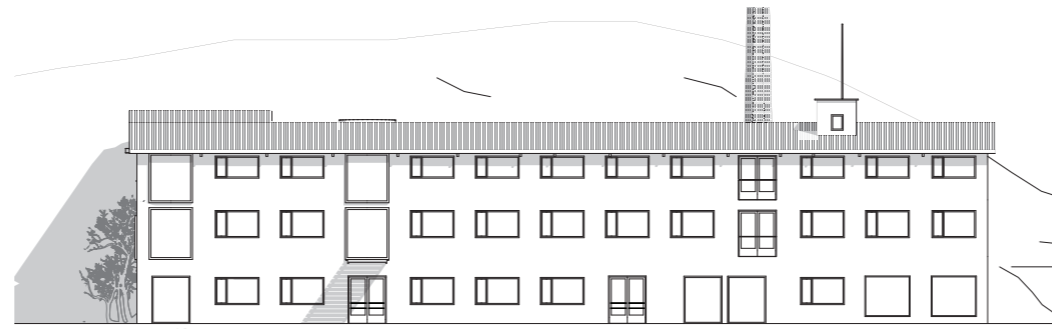
PLAN 2.ETG. 1:400

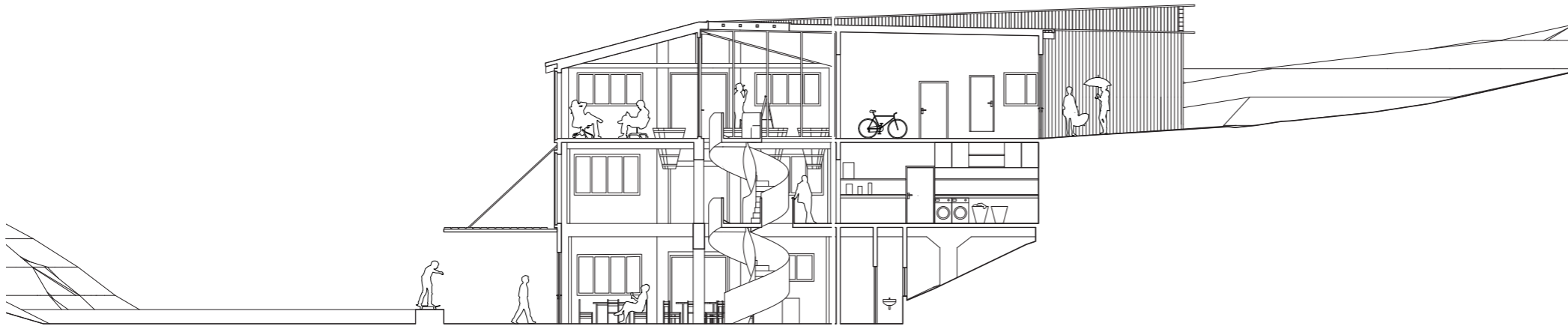
PLAN 3.ETG. 1:400

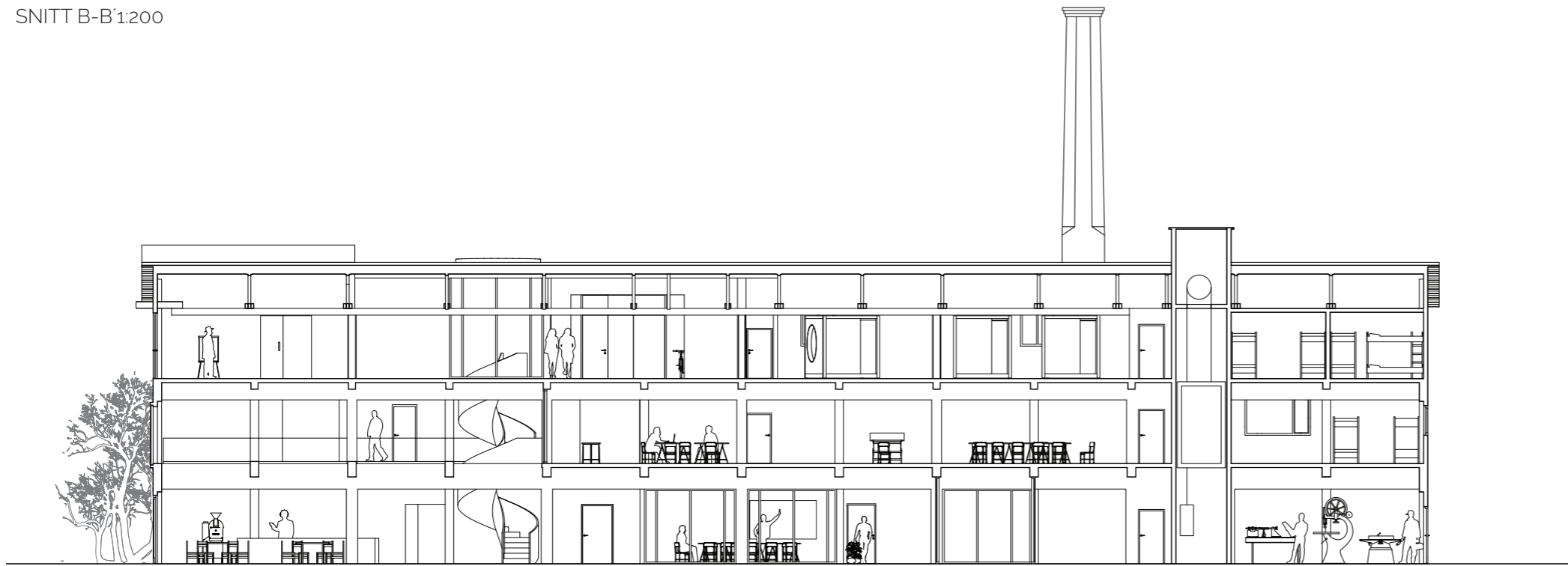
FASADE ØST 1:400

FASADE SØR 1:400

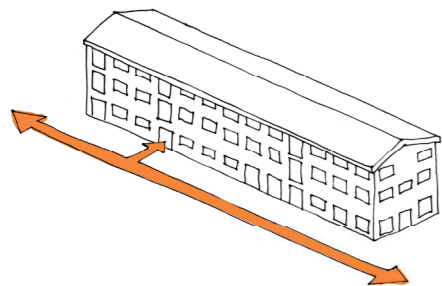
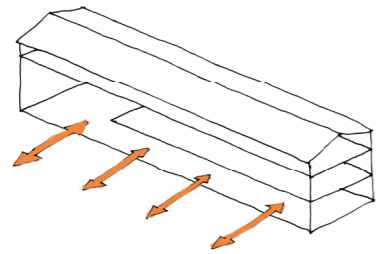
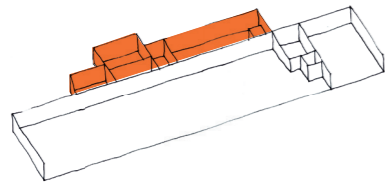
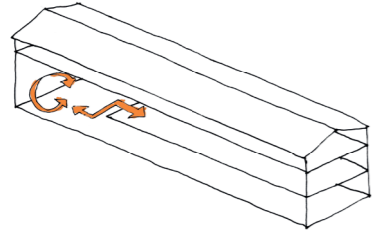
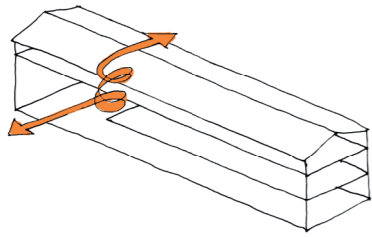
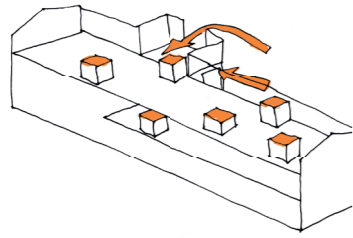
SNITT B-B'1:200

SNITT C-C'1:200

OVERORDNEDE PRINSIPPER

For å oppnå et levende bygg som reflekterer bruken er det viktig å legge tilrette for at bygget kan "puste", endres over tid, og variere mellom sesonger. Støttefunksjoner og mer spesifikke rom legger vi ut i tilbyggene, på den måten kan de store rommene i hovedbygget komme til sin rett. Åpenheten som oppnås gir rom for elastisiteten som bygget trenger for å kunne romme den varierende bruken.

Boksene er små volumer i det store volumet. De gir privatlivet som trengs, men mest av alt skaper de rom seg i mellom og deler opp bygget i soner. Boksene kan tas inn alle etasjer, men 3.etasje og 2.etasje er hovedstedene for boksene.

Åsen bak bygget er dekket med fiskehjeller og har en fantastisk utsikt mot midnattssola. Dette landskapet er ikke lett tilgjengelig slik situasjonene er i dag, da man må gå igjennom det som føles som private oppkjørsler. Bygget fungerer som en overgang som sammenkobler åsen med kairommet.

I front, mot havet er den beste utsikten og den beste kontakten med kaikanten. Det store rommet gis dobbel takhøyde og blir storstua og samlingsstedet i bygget. Dette blir det første rommet folk møter.

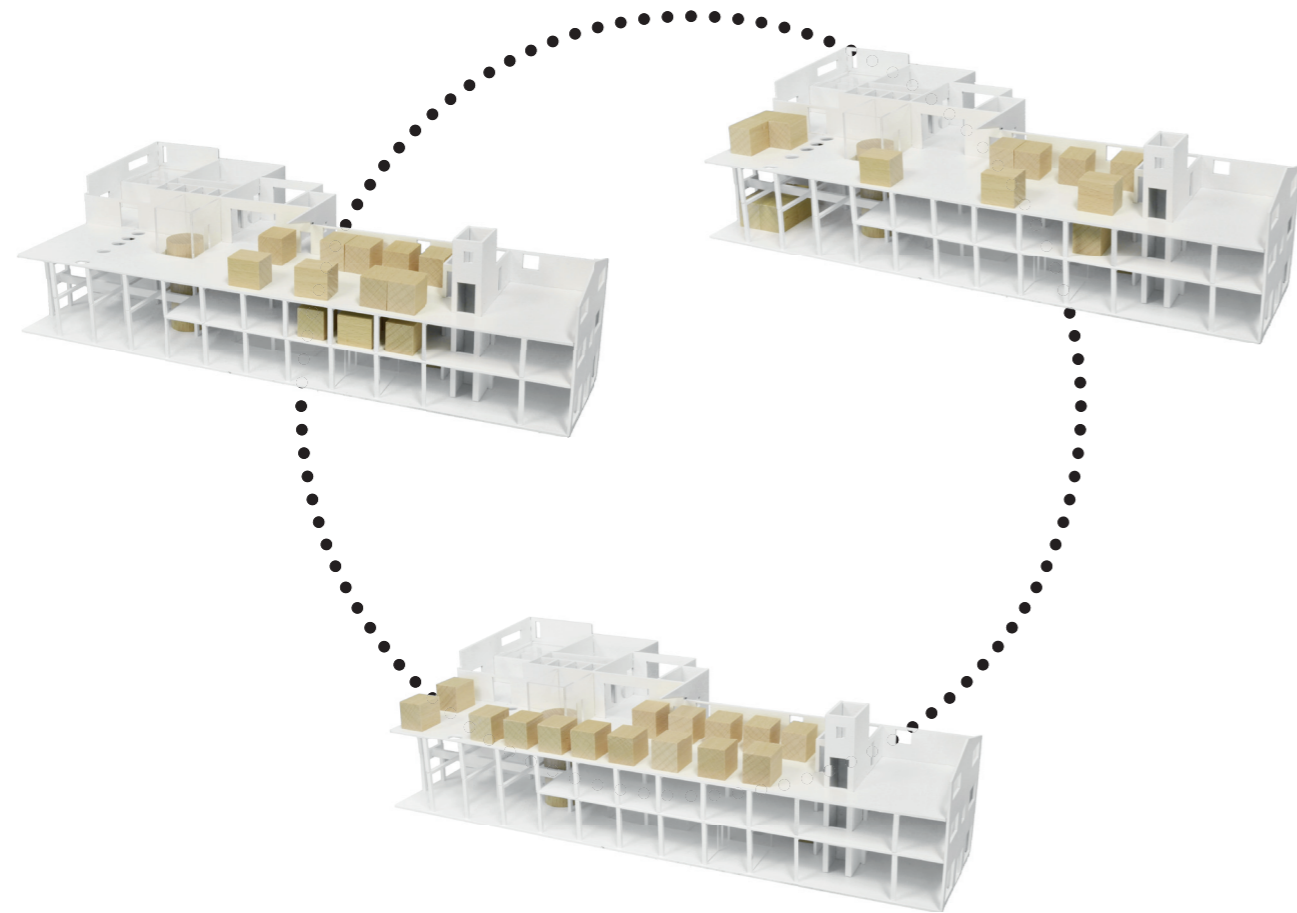
Mye av byggets arkitektoniske kvalitet ligger i de langstrakte rommene i hovedbygget. Ved å plassere støttefunksjoner ut i de mindre volumene i tilbyggene fremheves dette, samtidig som det muliggjør fleksibiliteten i bruk konseptet krever.

Det er viktig at første etasje er rettet mot publikum. Her har man mulighet til å vise frem byggets aktiviteter og trekke folk inn.

Bygget ligger i en viktig akse i Henningsvær. Når besøkende går i hovedgaten ender de opp på plassen foran bygget og får første glimt ut mot havet i vest. Det er viktig å ikke ødelegge sikten ut mot havet og å trekke folk langs bygget og mot kaikanten. Inngangen plasseres i forbindelse med det flotte kairommet.

SESONGER OG ELASTISITET

Arbeidsfellesskapet er hovedgesjeften, og det skal tilrettelegges for dette hele året igjennom. Det skal være tilgjengelig for kunsteren, klatreren, økonomen og den store it-bedriften.

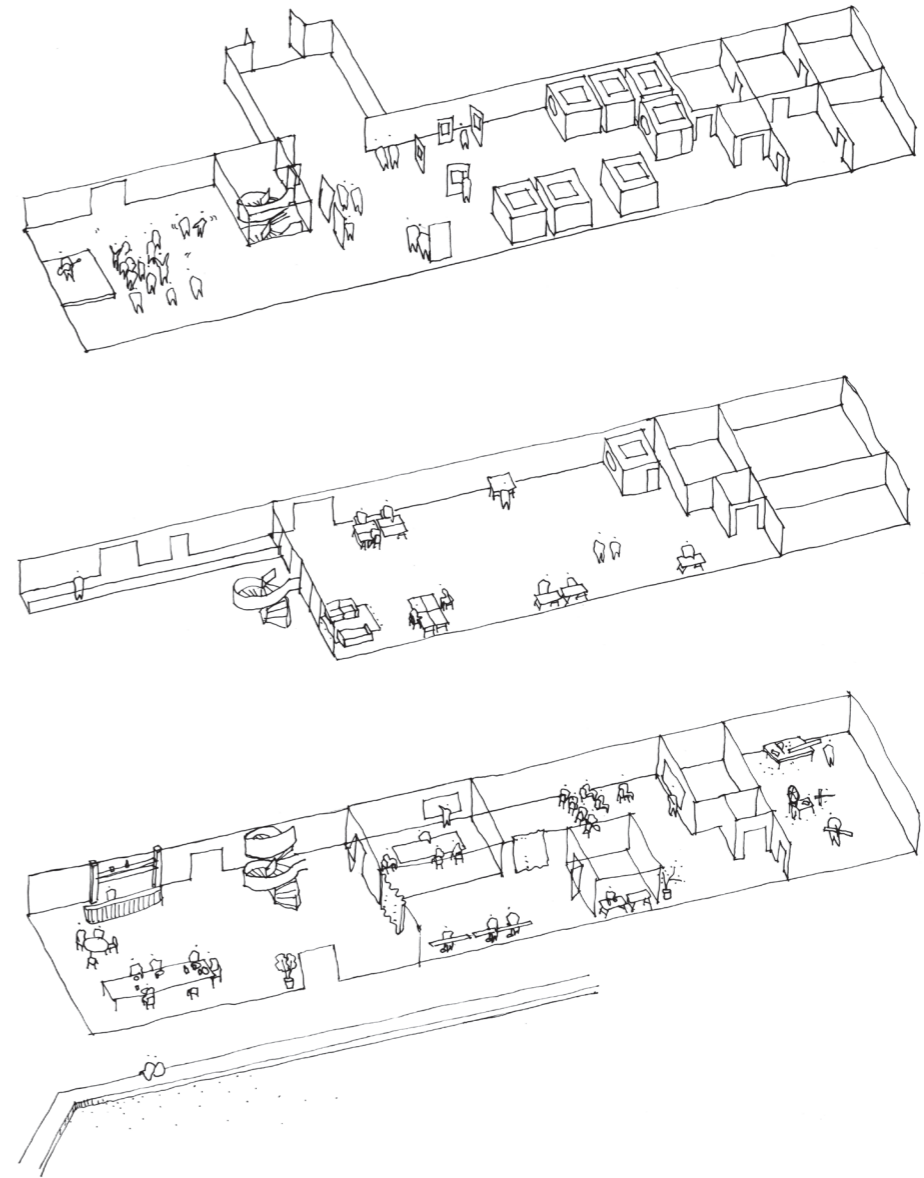
I Henningsvær er overnatting i turistsesongen (juni-august) den store inntektsmuligheten. For å kunne støtte arbeidsfellesskapet brukes sommersesongen for det det er verdt. Boksene kan flyttes fra hverandre og fylle soveloftet, og sovesalene kan fylles med hengekøyer og køyesenger. Livet mellom boksene er fritt og skaper en mikroby inne i bygget.

Når høsten kommer er coworking igjen hovedfokus, boksene kan settes sammen til kontorer som er lette å varme opp, noen står som stillerom i det store kontorlandskapet.

På de verste vinterdagene samles folk i boksene, og de blir stuer i det store volumet.

Når våren kommer og skreien gyter, strømmer også hobbyfiskerne til, loftet kan igjen fungere som hotell.

PROGRAM

I Trevarefabrikken kan du trekke deg tilbake fra byen og kontoret og oppleve Lofotfjellene og været. Det skal være rom for å kunne trekke seg tilbake for å oppleve en ro som vanskelig kan oppnås andre steder, men folk som kommer hit søker antagelig også noe mer. De vil til naturen, de vil ta inn nye inntrykk, kanskje har de og en felles faglig tilnærning. Lofoten er i seg selv et naturlig sted for nye inntrykk, og det skal Trevarefabrikken også være.

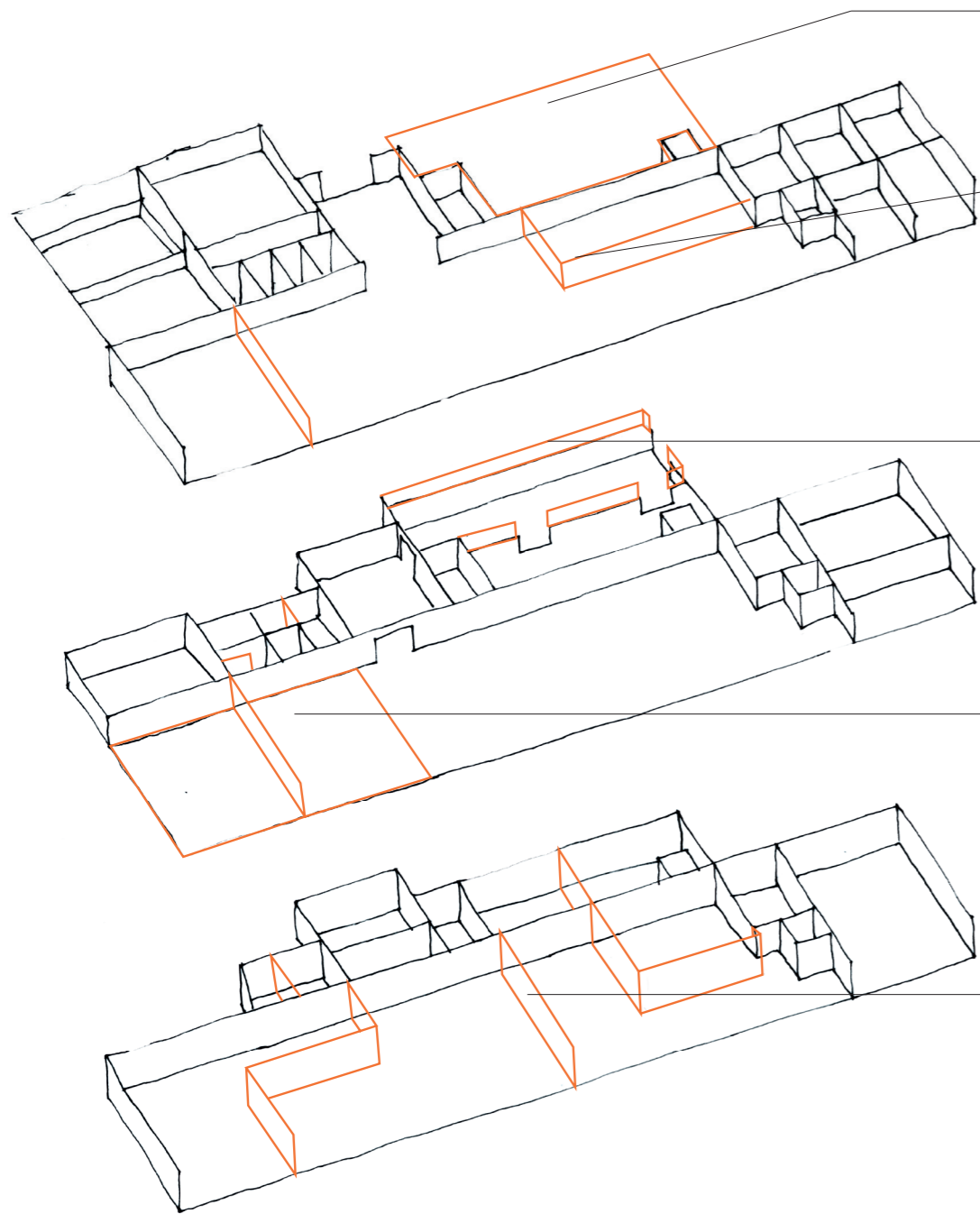
Faglige eventer og workshops kan arrangeres av Trevarefabrikken og av bedrifter som leier seg inn. Eventsplaces av ulik størrelse og karakter kan bookes og brukes, både til private arrangementer og hendelser som er åpne for lokalbefolkningen og tilreisende. Trevarefabrikken skal være et sted som tilfører mye til Henningsvær, det være seg verkstedsarrangementer for skolebarn, intimkonserter en fredag, eller utstillinger i forbindelse med Lofoten Internasjonale kunstfestival.

Loftet er et langstrakt rom med fantastisk utsikt til havet og fjellene. Boksene kan trekkes tilbake og gi plass for de store hendelsene. Dørene som er dimensjonert for traktor og truck og høyden under taket muliggjør installasjoner av generøse proposjoner.

På bakkeplan henvender *Trevarefabrikken* seg mot offentligheten og kan brukes for åpne arrangementer i hele eller deler av etasjen.

STØRSTE ENDRINGER I BYGNINGSMASSE

Ved første øyekast kan bygget virke enkelt og oversiktlig. Ikke før tomtebefaringen forsto vi hvor rotete og oppdelt det faktisk oppleve. Den segmenterte bruken bygget har hatt, med verksted i den ene enden og trandamperi i den andre, har gjort at det er avdelt og noe forvirrende. Byggets lesbarhet i fasaden forsvinner så fort man setter foten innenfor døra. Tillbygg og lettvegger av ymse konstruktiv og arkitektonisk kvalitet har blitt oppført opp igjennom årene og mye er, i motsetning til hovedvolumet, i svært dårlig stand. Vi har ønsket å bevare byggets historie, men ikke på bekostning av romlig kvalitet.

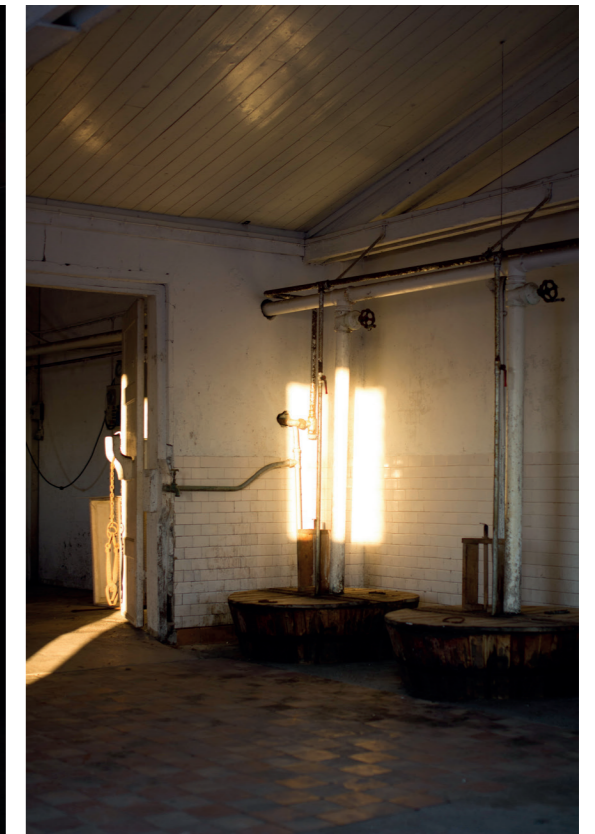
Lettvegg tas bort.

Her er tak og ytterste vegger i svært dårlig stand. Vi river taket og legger nytt tak slik at det blir et mindre halv-klimatisert lager og aktivitetsrom mot ytterveggen ved pipen. Taket senkes slik at vinduene i 3.etg. kan gjenåpnes.

Vegger av tre og leca-blokker i svært dårlig stand fjernes og taket rives, dette blir et uterom.

Gulvet kuttes vekk, mens konstruksjonen beholdes, lettvegg i betong fjernes.

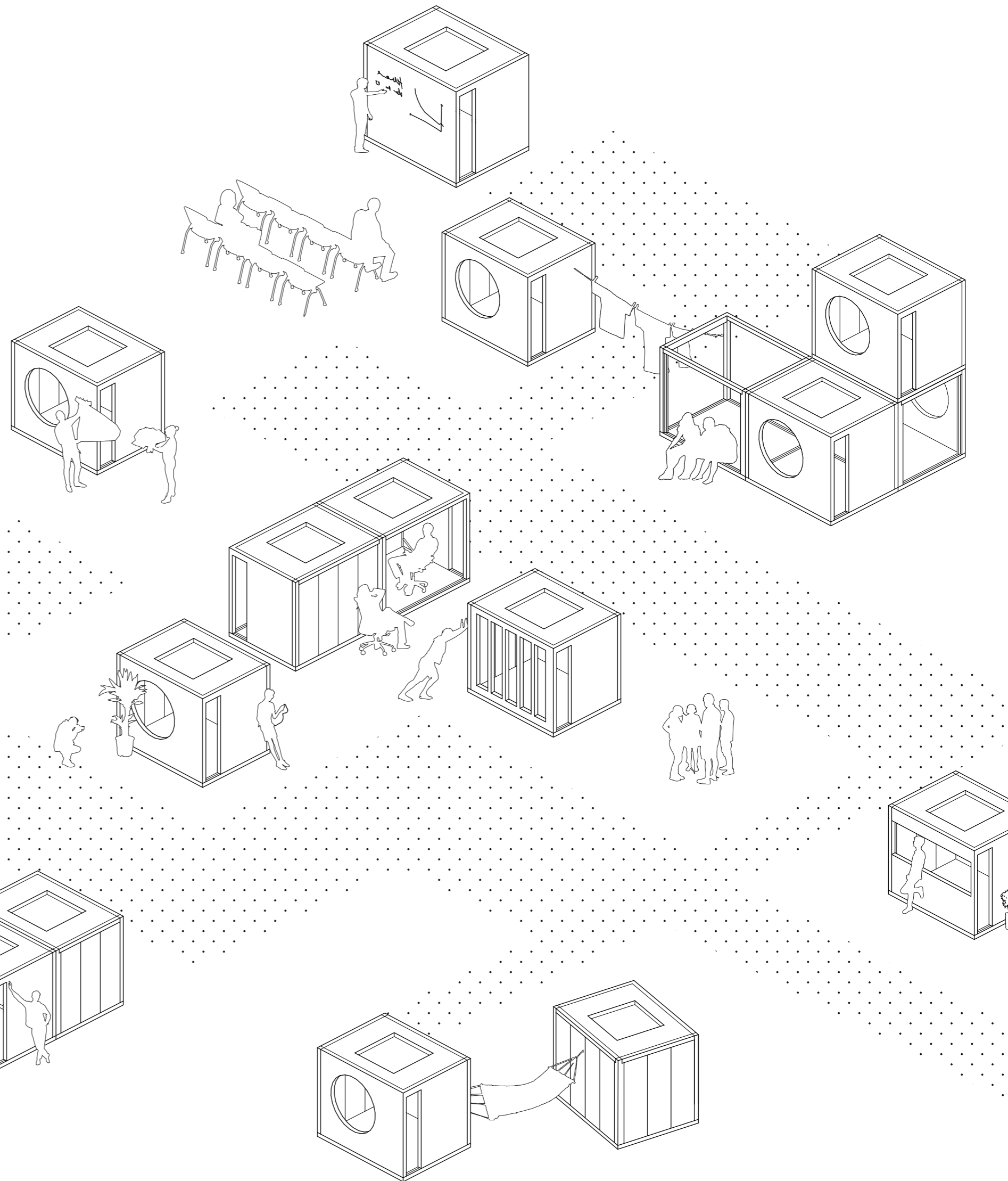
Alle lettvegger i det store rommet fjernes for å åpne opp og lysne rommet.

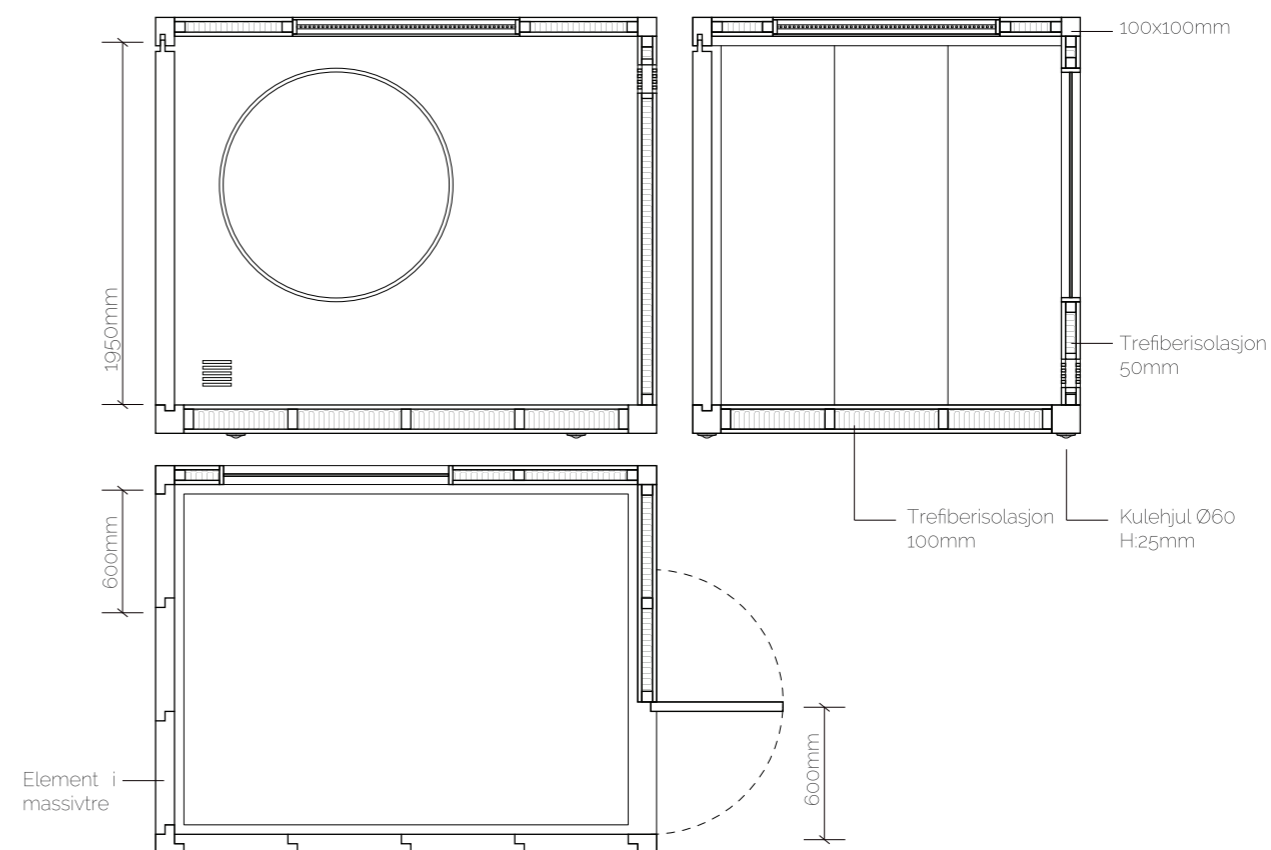
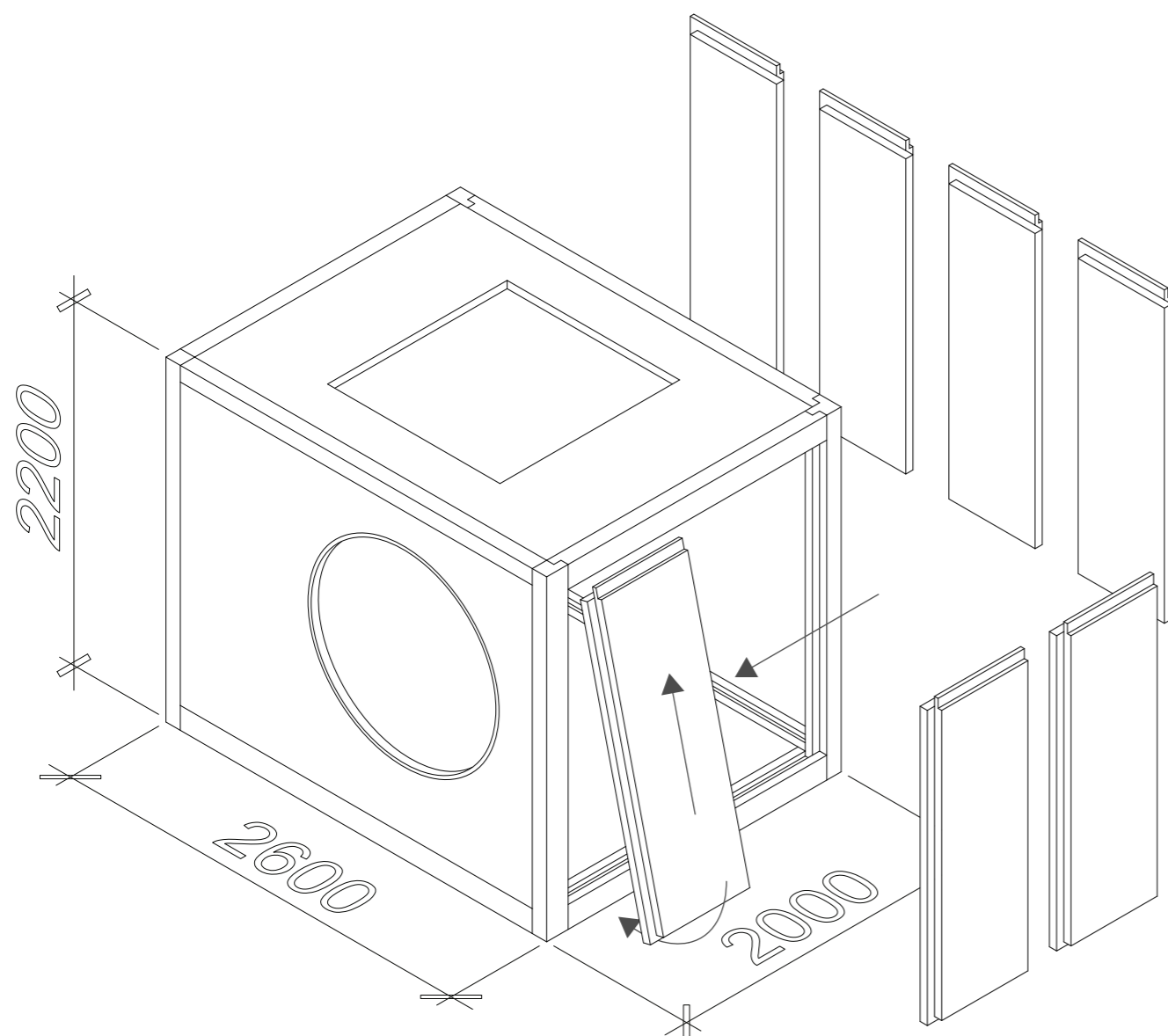
BOKSENE

Boksene er selve symbolet på elastisiteten og den nye bruken av Treverefabrikken. De muliggjør et vidt spekter av bruk i bygget, uten å eliminere de åpne rommene.

Boksene kan være soverom, kontor, stillerom, kontemplasjonsrom, garderobe, resepsjon eller varmestuer på kalde vinterdager. Sammen skaper de en microby inne i de store fabrikklokalene. De kan stå i og flyttes mellom alle etasjene i bygget, og utstyrt med "regnjakke" kan de også stå ute.

KONSTRUKSJON AV BOKSENE

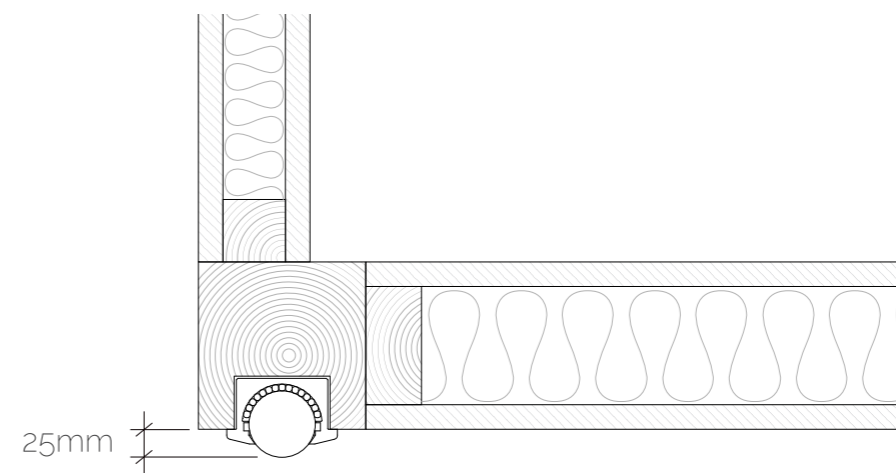

Hver enhet er basert på samme konstruksjonsprinsipp. En ramme av tre der golv, tak og to av veggene er faste. De faste veggene er laget av massivtre eller stenderverk. To tomme vegger har slisser i rammen for å kunne sette inn utskiftbare massivtreelementer.

men utenom det kan de utformes etter ønske eller behov når de bygges. På denne måten kan boksene være generelle og spesifikke på samme tid. De kan stå hvor som helst men også utformes etter hvor de i utgangspunktet er tenkt satt. En variasjon av fasader bidrar til å gi bygget liv og karakter.

Dimensjonene begrenses av bygget, av høyden under dragerne og bredden på dørene. De avtagbare elementene gjør det mulig å lukke av enkeltbokser, eller slå sammen to til fire for større rom. De faste elementene stiver av konstruksjonen,

Boksene står på hjul ball transfer-hjul som har svært god svingradius og er lette å flytte på. Hjulene bygger kun 25mm og vil ikke synes mer enn at boksene har en skyggekant ved gulvet.

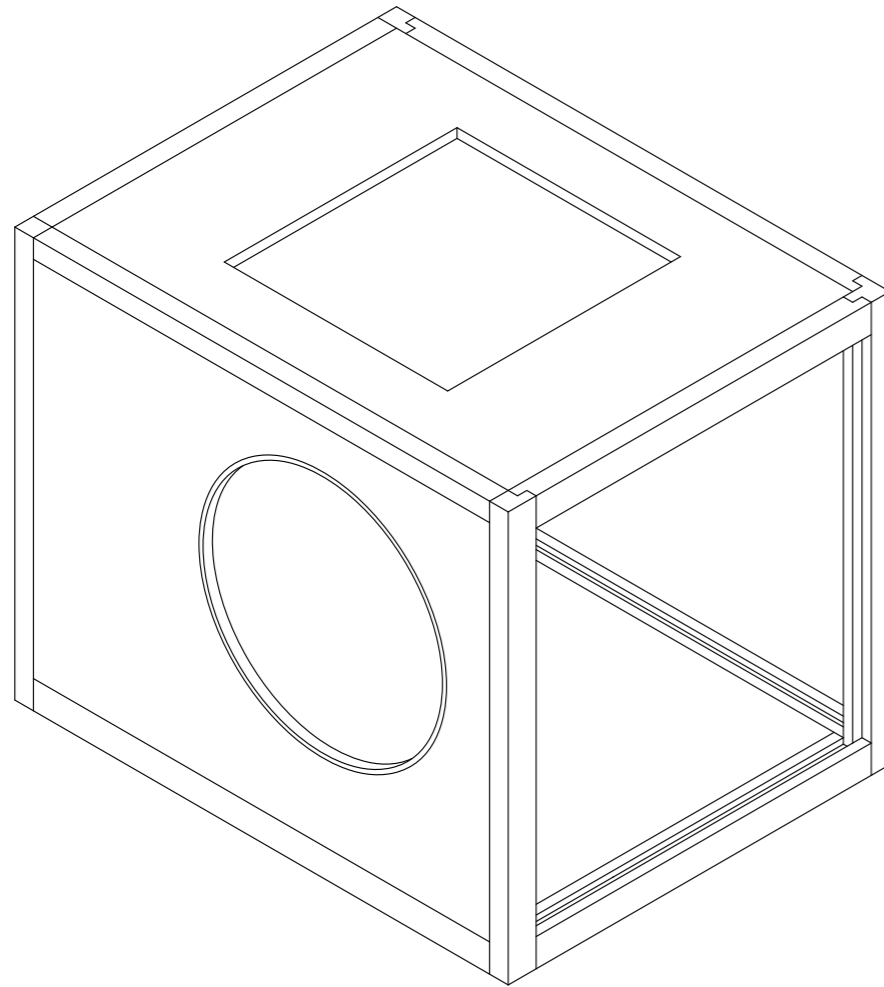

BOKSENES FASTE ELEMENTER

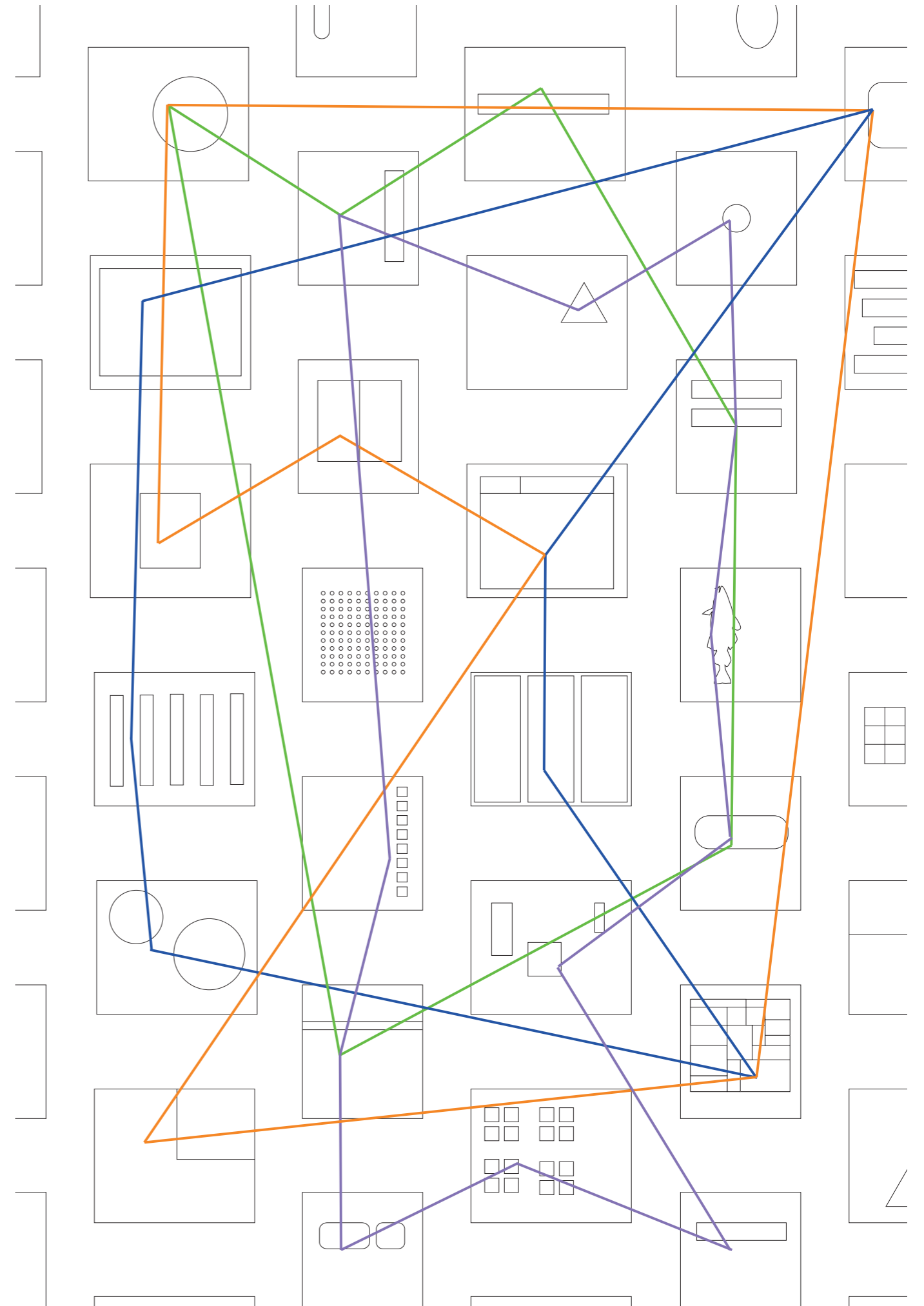
Taket, den ene langsiden og veggen ved døren er blir hovedsaklig fastsatt den dagen boksen bygges. Selvom boksene kan flyttes på og kan endre bruksområde gjennom året, vil de reagere på konteksten de blir satt i. En soveboks må ha mulighet for å kunne åpne et vindu, men nok skjerming for å få privatliv. En kontor-boks kan være enten et utadvent og åpent rom, eller et sted for konsentrasjon og fokus.

Blir boksen satt ved et vindu har man muligheten for å få inn dagslys og utsikt.

En boks som blir plassert ut har kanskje ønske om å få inn utsikten i øyehøyde når man ligger i sengen, eller når man sitter ved arbeidspulten.

VED VINDU
SOVEPLASS
ÅPENT KONTOR
INTROVERT
ARBEIDSPASS

BOKSENE I KONTEKST

PLASSERT VED VINDU

For å få inn utsikten og dagslyset kan boksene plasseres ved vindu. Ved utformingen av de faste veggene i boksen er det viktig å ta hensyn til konteksten boksen hovedsaklig skal stå i slik at for eksempel høyder på vinduer er tilpasset vinduene i bygget.

PLASSERT I MØRKE

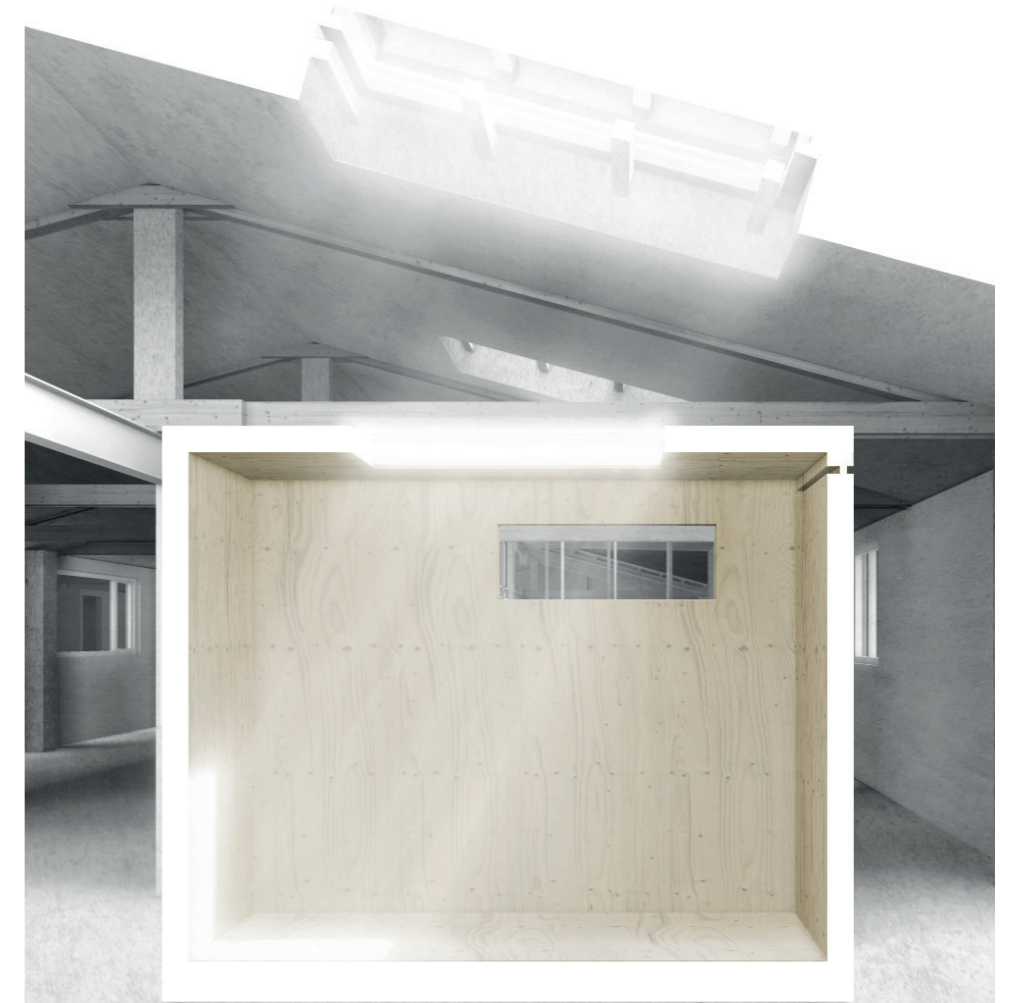

Overlyset i taket er translusente plater som slipper lys inn i boksen. Det er ikke alle mulige plasseringer som har god tilgang på dagslys, der kan bokse- ne brukes til funksjoner hvor brukeren har behov for å lukke seg inne, det kan være for å få fullt fokus, eller for å få mørke på lyse sommernetter.

Mellom de translusente platene, langs omkretsen av åpningen, er det satt inn en stripe med LED-lys som illuderer naturlig dagslys. Denne kan dimmes og eventuelt brukes i kombinasjon med lese-/arbeidslampe, eller alene.

Når boksene står under lavt tak vil lampen lyse opp taket. Om kvelden vil boksene i på soveloftet lyse opp taket som lykter.

PLASSERT I 3.ETG. UNDER TAKVINDU

I tredje etasje er taket etterisolert på innsiden, og takvinduer er satt inn. Ett overlys over trappen og tre over den mørkeste delen av det store rommet. Dette gjør mye for dagslyset i det store loftsrommet, og det kan utnyttes i boksene. Lyset blir filtrert igjennom takvinduet i boksen.

